

ԹՐԱՆՍՓԱՐԵՆՍԻ
ԻՆԹԵՐՆԵՇՆԼ
հակալուծուպցին կենտրոն

ՏԱՐԵԿԱՆ
ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2024

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Կազմակերպության մասին.....	3
Օրենսդրական առաջարկություններ և ջատագովություն.....	7
Չետագոտություններ.....	8
Լրագրողական հետաքննություններ	10
Դիտորդական առաքելություն	11
Գիտելիք և առաջնորդություն	12
Իրազեկում	14
Գործընկերներ/Չամագործակցություններ	15
Եկամուտներ և ծախսեր.....	16
Աուդիտ	19

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆ

Խթանել լավ կառավարման և ժողովրդավարական գործընթացները՝ հանուն պետականության ամրապնդման և կոռուպցիայից զերծ Ջայաստանի:

ԱՐԺԵՔՆԵՐ

Ժողովրդավարություն

Թափանցիկություն

Հաշվետվողականություն

Արդարություն

Օրինավորություն

Համարձակություն

ՆՊԱՏԱԿՆԵՐ

Կանխարգելել կոռուպցիան

Նպաստել իրավունքի գերակայությանը

Պաշտպանել հանրային ռեսուրսները

Խթանել օրինավորությունը քաղաքականության մեջ

Խթանել քաղաքացիական առաջնորդությունը

Պաշտպանել քաղաքացիական տարածքը

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

ԳՈՐԾԱԴԻՐ ՏՆՕՐԵՆ

**Սոնա
Այվազյան**

ԽՈՐՀՈՒՐԴ

**Արսեն
Խառատյան**
խորհրդի նախագահ

**Իգաբեղա
Սարգսյան**

**Արմեն
Օհանյան**

**Ինգա
Չարաֆյան**

**Չարուհի
Հովհաննիսյան**

ԷԹԻԿԱՅԻ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՎ

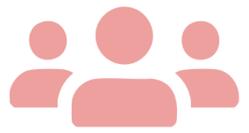
**Արթուր
Գրիգորյան**
Հանձնաժողովի նախագահ

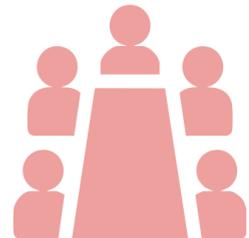
**Լանա
Կառլովա**

**Մարիամ
Հովեյան**

35 **ԱՆԴԱՄ**

1 **ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ
ԺՈՂՈՎ**

4 **ԽՈՐՀՐԴԻ
ՆԻՍՏ**

Սոնա Այվազյան
 Ամալյա Ումուրչադյան
 Անահիտ Հովակիմյան
 Աննա Կոռյան
 Անուշ Հակոբյան
 Արաքսյա Խաչատրյան
 Արեն Մանուկյան
 Արմեն Խուդավերդյան
 Արմինե Թոխմախյան
 Գոհար Հայրյան

Գործադիր տնօրեն
 Դրամաշնորհների կառավարիչ
 Ծրագրի մասնագետ
 Իրավաբան
 Իրավաբան
 Ֆինանսական օգնական
 Ծրագրի ղեկավար
 Հանրային կառավարման գծով
 խորհրդատու
 Հաղորդակցության համակարգող
 Գլխավոր հաշվապահ

Լուսինե Ստեփանյան
 Մարիամ Հովեյան
 Մերի Մինասյան
 Նարինե Նուշերվանյան
 Շուշանիկ Ավագյան
 Վարուժան Հոկտանյան
 Վարդուհի Ավանեսյան
 Տաթևիկ Մարգարյան
 Տիգրան Մուղնեցյան
 Քրիստինե Մարգարյան

Գործառնական գծով կառավարիչ
 Կրթական և ընտրական ծրագրերի տնօրեն
 Ծրագրի մասնագետ
 Գրասենյակի կառավարիչ
 Ծրագրի մասնագետ
 Հակակոռուպցիոն փորձագետ
 Իրավաբան
 Ծրագրի փորձագետ
 ԶԳԿ ծրագրի փորձագետ
 Չարգացման գծով տնօրեն

ԿԱՄԱՎՈՐՆԵՐ

Սելին Գիգ
 Գերմանիա

Վուստեր Վան Դեր Վոլկ
 Նիդերլանդներ

Հրաչ Սաֆարյան
 Հայաստան

ՈՒՋՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐ

Կոռուպցիայի կանխարգելում

Աջակցել արդյունավետ հակակոռուպցիոն քաղաքականության, կոռուպցիոն ռիսկերը կանխարգելող օրենսդրության մշակմանը և խթանել հանրային ոլորտում բարևարքության ինստիտուտների և կոռուպցիան կանխարգելող մեխանիզմների կայացմանը

Քաղաքական համակարգ և ընտրություններ

Նպաստել ազատ և արդար ընտրությունների իրականացմանը, կուսակցությունների ինստիտուտի կայացմանը և թափանցիկության բարելավմանը

Իրավունք և կիրարկում

Ջետամուտ լինել իրավակիրառ պրակտիկային և ապօրինի գույքի վերադարձի և պատասխանատվության ենթարկման գործընթացին, աջակցել քաղաքացիներին հանրային շահի պաշտպանության գործընթացներում

Գիտելիք և առաջնորդություն

Խթանել քաղաքացիական ու հակակոռուպցիոն գիտելիքը և արժեքների ձևավորումը

Հանրային ռեսուրսներ և ծառայություններ

Նպաստել հանրային ունեցվածքի արդյունավետ, թափանցիկ և հաշվետու կառավարմանը, հանրային ծառայությունների որակի բարելավմանը և կոռուպցիոն ռիսկերի նվազեցմանը

Քաղաքացիական տարածք և ներգրավում

Նպաստել քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների իրավական ու գործնական միջավայրի բարելավմանը

ՕՐԵՆՍԴՐԱԿԱՆ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԶԱՏԱԳՈՎՈՒԹՅՈՒՆ

Գործընկերների հետ ներկայացվել են առաջարկություններ հետևյալ ոլորտներում՝

ԿՈՌՈՒՊՑԻԱՅԻ ԿԱՆԽԱՐԳԵԼՈՒՄ

- Շահերի բախումը հանրային ծառայությունում
- Նվերների արգելքը հանրային պաշտոնյաների և ծառայողների համար
- Կոռուպցիոն ռիսկերի գնահատման համակարգը պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններում
- Անհամատեղելիության պահանջները ավագանու անդամների համար

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ ԵՎ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- ՀՀ ընտրական օրենսգիրք և հարակից օրենքներ
- Ընտրակարգ
- Պատգամավորական էթիկա

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

- Հանրային գերակա շահ
- Քաղաքային պլանավորում և Երևանի գլխավոր հատակագիծ
- Ռազմավարական Էկոլոգիական գնահատման (ՌԷԳ) և շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատում

ՀՀ Վարչական դատարանում ոչ իրավաչափ է ճանաչվել ԱԺ աշխատակազմի կողմից Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի անդամի ընտրության հարցազրույցի փուլին ԹԻՂԿ դիտորդի մուտքը մերժելու որոշումը՝ հաստատելով Սահմանադրությամբ երաշխավորված տեղեկատվություն ստանալու իրավունքի խախտումը:

ԹԻՂԿ-ի շահերը դատարանում ներկայացնում էր Իրավունքի զարգացման և պաշտպանության հիմնադրամը:

ՀԵՏԱԳՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

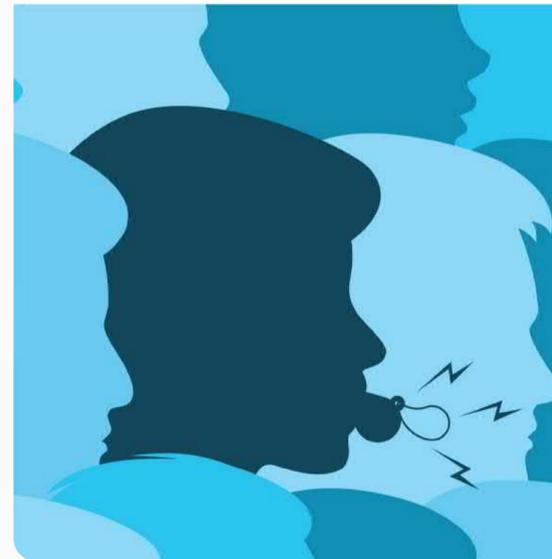

ԿԱՅՈՒՆ
ՋԱՐԳԱՅՄԱՆ
ՆՊԱՏԱԿ 16

ԻՐԱԿԱՆԱՅՄԱՆ
ԱՌԱՋԸՆԹԱՅԸ
ՀԱՅՎԱՏԱՆՈՒՄ
2019-2023

ԿՈՈՊՈՑԻԱՅԻ ԿԱՆԽԱՐԳԵԼՄԱՆ
ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ԳՈՐԾՈՆԵՈՒԹՅԱՆ
ԳՆԱՀԱՏՈՄ

ՀԱՅԱՏԱՆԻ ԱԳՐԱՐՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ
ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ՄԻԳՏԳՈՒՄԻՆ
ՍԿԲՈՒՆՔՆԵՐԻՆ

ՀԱՆՐՈՒԹՅԱՆ ԳԵՐԱԿԱ ՇԱՀԻ
ՆՊԱՏԱԿՈՎ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
ՕՏԱՐՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ
ՕՐԵՆՏՐՈՒԹՅԱՆ
ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

ԵՄ- Հայաստան Համապարփակ և ընդլայնված գործընկերության
համաձայնագիր

«Աջակցություն ՀՀԳԸ մշտադիտարկանը,
իրագործմանը և հաղորդակցությանը»

Contract ENI/2023/442-873

**ՀՀԳԸ իրականացման
մշտադիտարկում**

ՔՀԳ-ների կողմից վերանայված (որոշ ոլորտներում)

15 Հունվարի 2024 թ.

Ֆինանսավորվում է
Եվրոպական միության կողմից

Մրավորող իրականացում է GOPA PACE-ի
կողմից

ՀԵՏԱԳՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԲԱԶԵԼՈՎ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ
ՀԱՎԱՍԱՐԱԿՇՆԵԼՈՎ ԱԳՈՒՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ
ՈՒ ԹԱՓԱՆՅԻՎՈՒԹՅՈՒՆԸ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏՈՒՄ

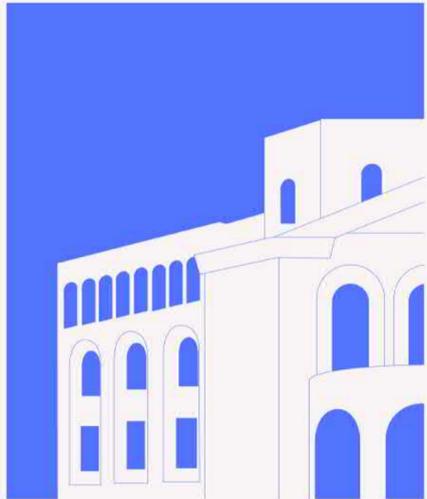
ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ
ԲՈՂՈՋԱՐԿՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ
ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳԻ
զեկույց

Երևան 2023

**ԲԱՑ ԲՅՈՒՋԵԻ
ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆ
2023**

**ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ
ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ**

ԸՅԿ ՉԱՓԻՉ

ՏԱՐԱԾԱՆԻՐԶԱՆԱՅԻՆ
ՁԵԿՈՒՅՑ
2023

ԲՈՆԻ ՏԵՂԱՀԱՆԿԱԾ
ԱՐԶԱԽՑԻՆԵՐԻ ԳՐԱՂՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ
ՈՒ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՆՔՆԵՐԻ
ԻՐԱՅՈՒՄԸ ՀԱՅՄԱՏԱՆՈՒՄ

**ՀԱԿԱՀԱՅԿԱԿԱՆ
ՔՄԵՆՈՑՈՒԲԻԱՆ
ԵՎ ՈՒՍԻԳՄԸ
ԱՂՐԲԵԶԱՆՈՒՄ
2023**

ԼՐԱԳՐՈՂԱԿԱՆ ՀԵՏԱՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՄԿՐՏԻԳ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ

Երևանի հողերի
չհավաքագրվող վարձերը

ՏԻՐԱՅՐ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ

Երևանի բարձրահարկ շենքերի
հրդեհային անվտանգությունը

ՈՒՄԱ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ
ՍԱՄՍՈՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ
ՔՐԻՍՏԻՆԵ ԱՂԱԼԱՐՅԱՆ

Կանաչապատ բակեր՝ թղթի վրա.
Կառուցապատողները մոլորեցնում են գնորդներին

ԴԻՏՈՐԴԱԿԱՆ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ ԴԻՏՈՐԴԱԿԱՆ ԱՅՑԵՐ

Ռումինիա

Բուլղարիա

Վրաստան

Մոլդովա

18
ԴԻՏՈՐԴ

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԱՅՑԵՐ, ԳԻՏԱԺՈՂՈՎՆԵՐ

Լիտվա

Մոլդովա

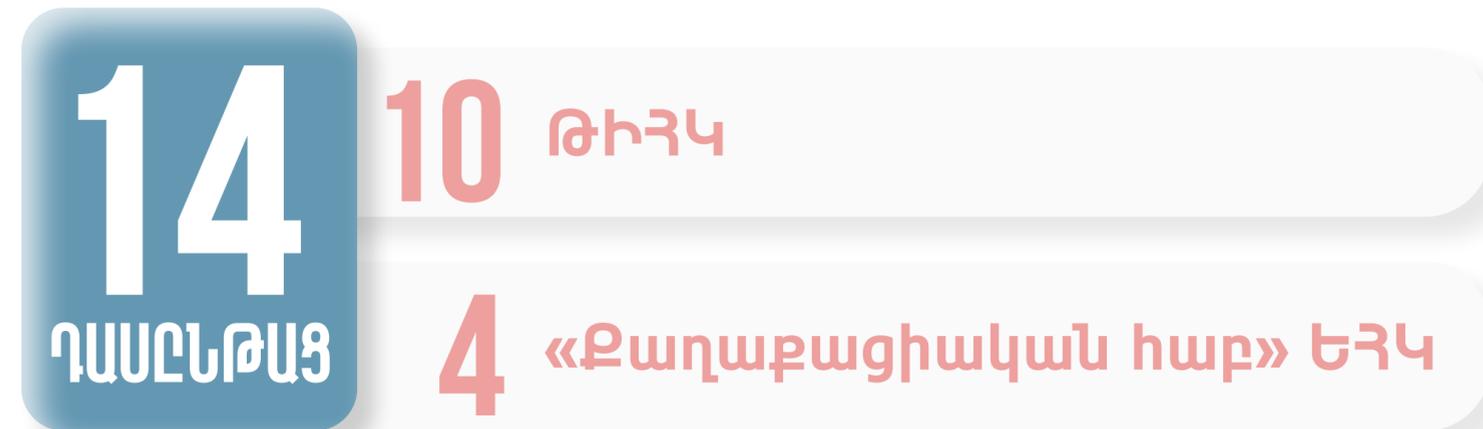
Թայլանդ

Գերմանիա

10
ՄԱՍՆԱԿԻՑ

ԳԻՏԵԼԻՔ ԵՎ ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՒԹՅՈՒՆ

ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ

ՋԵՌՆԱՐԿՆԵՐ

ԳԻՏԵԼԻՔ ԵՎ ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՒԹՅՈՒՆ

2 ՀԱԿԱԿՈՐՈՒՊՑԻՈՆ ԴՊՐՈՑ

45
ՇՐՋԱՆԱԿԱՐՑ

ՇՐՋԱՆԱԿԱՐՏՆԵՐԻ ՆԱԽԱԳԾԵՐ

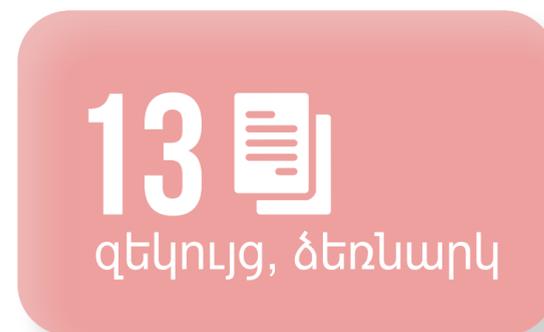
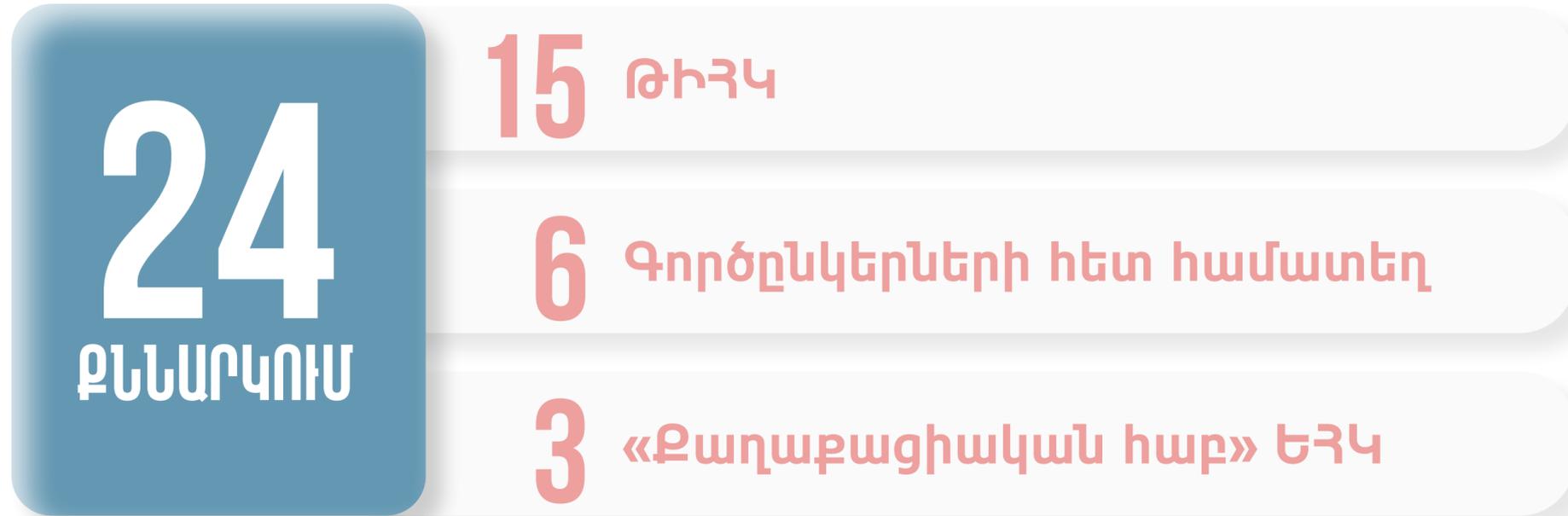
ԿԱՐԵՆ ՄՆԱՑԱԿԱՆՅԱՆ | Հակակոռուպցիոն տեսանյութերի շարք
Կլիենտիմզ | Նեպոտիզմ | Ֆակորիտիզմ | Քրոնիզմ

**ԼՈՒՍԻՆԵ ՍԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ
ԱԼԼԱ ԾԱՏԻՆՅԱՆ
ՍՎԵՏԼԱՆԱ ԴԱՎԹՅԱՆ** | Հակակոռուպցիոն
հոդվածներ

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՊՍՊՈՅԱՆ | Խոսող պատկերներ
Հակակոռուպցիոն խոսող պատկերներ
Մարմարաշենում | Կոռուպցիան
Հայֆիլմի հերոսների
աչքերով

ԻՐԱԳԵԿՈՒՄ

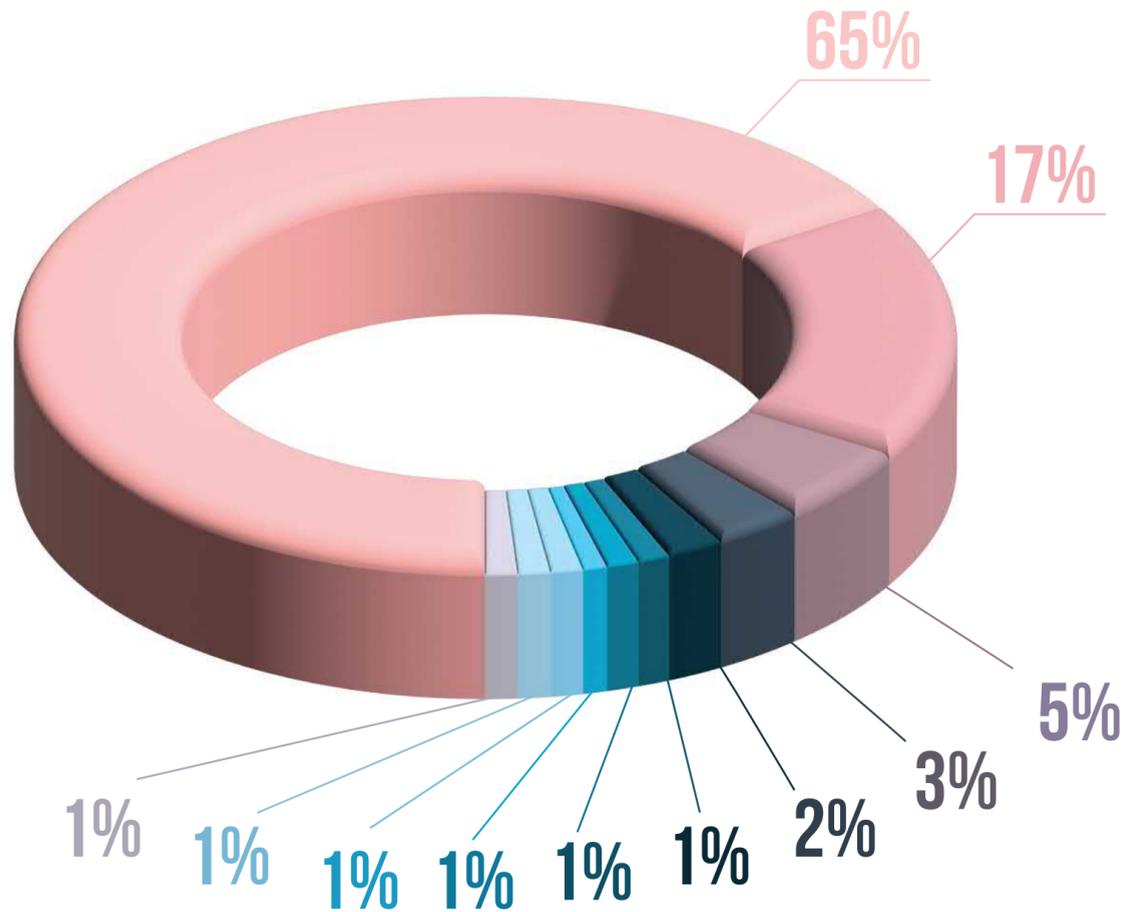
ԳՈՐԾԸՆԿԵՐՆԵՐ/ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամ
Իրավունքի զարգացման և պաշտպանության հիմնադրամ
Իրավունքների պաշտպանություն առանց սահմանների
ՅԵԼՍԻՆԿՅԱՆ քաղաքացիական ասամբլեայի Վանաձորի գրասենյակ
Ժուռնալիստների «Ասպարեզ» ակումբ
«Ռեստարտ» գիտակրթական-բարեգործական հիմնադրամ
«Քաղաքացիական հար» Երիտասարդական ՀԿ

Ժողովրդավարական ընտրությունների եվրոպական պլատֆորմ (EPDE)
Ընտրությունների մոնիտորինգի կազմակերպությունների եվրոպական ցանց (ENEMO)
Ընտրությունների տեղական դիտորդների գլոբալ ցանց (GNDEM)
Ոչ առևտրային իրավունքի եվրոպական կենտրոն (ECNL)
Միջազգային բյուջետային գործընկերություն (IBP)

ԵԿԱՍՈՒՏՆԵՐ ԵՎ ԾԱԽՍԵՐ

ԵԿԱՍՈՒՏՆԵՐ՝ ԸՍՏ ՇՆՈՐՀԱՏՈՒՆԵՐԻ (ՀՀ ԴՐԱՄ)

211,063,912 Ինստիտուցիոնալ աջակցության դրամաշնորհ (SIDA)

54,290,064 Ժողովրդավարության ազգային հիմնադրամ (NED)

17,029,222 Մեծ Բրիտանիայի դեսպանատուն ԶԶ-ում (British Embassy)

9,960,796 Եվրոպական միություն (EU)

8,061,431 Եվրոպական միություն՝ Ոչ առևտրային իրավունքի Եվրոպական կենտրոնի միջոցով (ECNL)

4,834,549 Եկամուտներ արտարժույթի փոխարկումներից և վերագնահատումից

4,199,263 Եկամուտներ երկարաժամկետ ակտիվների և վերաբերող շնորհներից

3,299,500 Բաց հասարակության հիմնադրամներ (OSF-Armenia)

3,187,421 Հայերի Բյուր հիմնադրամի Հարավային Կովկասի տարածաշրջան (HBS)

2,690,529 Այլ եկամուտներ /դրամաշնորհների փոխարժեքային տարբերություններ/

2,027,370 Եկամուտներ ծառայությունների մատուցումից

1,224,414 Եկամուտներ ավանդներից

945,414 Այլ եկամուտներ

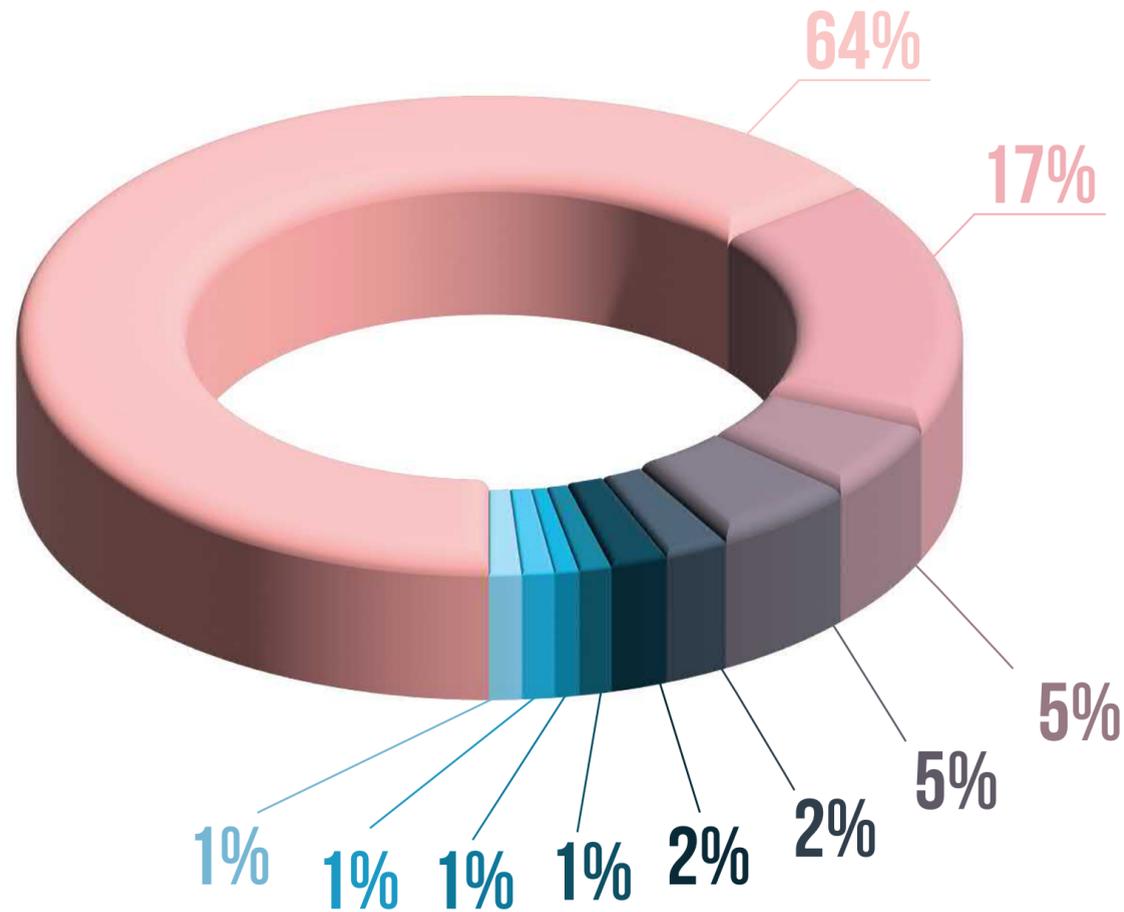
121,901 Եկամուտներ անդամավճարներից

ԸՆԴԱՄԵՆԸ՝

322,935,786

ԵԿՎԱՍՈՒՏՆԵՐ ԵՎ ԾԱԽՍԵՐ

ԾԱԽՍԵՐ` ԸՍՏ ԾՐԱԳՐԵՐԻ (ՀՀ ԴՐԱՄ)

211,063,912 Ինստիտուցիոնալ աջակցության դրամաշնորհ (SIDA)

54,290,064 Քաղաքացիական հասարակության կարողությունների զարգացում (NED)

17,029,222 Աջակցություն Հայաստանում ժողովրդավարության երաշխիքներին (British Embassy)

15,299,205 Արտարժույթի փոխարկումից և վերագնահատումից ծախսեր

8,061,431 ԵՅԿ չափիչ՝ ի գործ (ECNL)

6,570,184 Արժանապատիվ աշխատանք հիմա (EU)

4,199,263 Երկարաժամկետ ակտիվներին վերաբերող շնորհներից ծախս

3,390,612 Երևան քաղաքի ընտրությունների դիտորդական առաքելություն (EU)

3,187,421 Լրագրողներ, ընդդեմ կոռուպցիայի (HBS)

2,700,000 ՀՀ ազգային ժողովի արտահերթ ընտրությունների էլեկտրոնային մոնիտորինգ (OSF-Armenia)

1,320,460 Ծառայությունների մատուցումից ծախսեր

945,414 Այլ ծախսեր

599,500 ՀՀ պետական գնումների համակարգի գնահատում և մոնիտորինգ (OSF-Armenia)

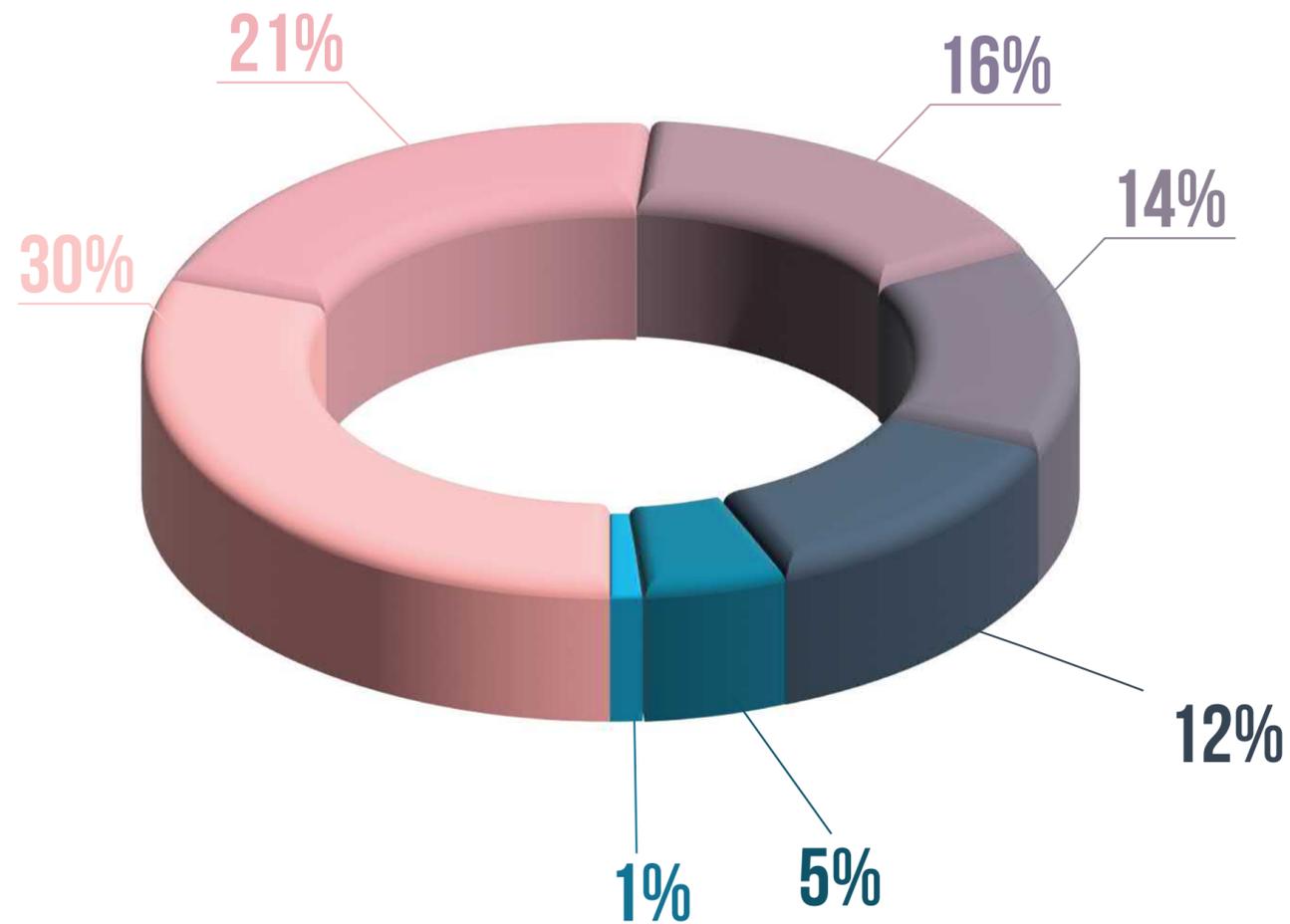
121,901 Անդամավճարներից ծախսեր

ԸՆԴԱՄԵՆԸ`

328,778,589

ԵԿԱՍՈՒՏՆԵՐ ԵՎ ԾԱԽՍԵՐ

ԾԱԽՍԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔ (ՀՀ ԴՐԱՄ)

98,413,742 Ծրագրային աշխատակազմի համախառն աշխատավարձ

69,011,516 Վարչական աշխատակազմի համախառն աշխատավարձ

53,425,671 Քաղաքացիաիրավական պայմանագրերի շրջանակներում կատարված վճարներ

47,280,259 Ծրագրային ծախսեր

40,720,179 Վարչական ծախսեր

15,299,205 Արտարժույթի փոխարկումից և վերագնահատումից ծախս

3,307,557 Համագործակիցների և ենթադրամաշնորհառուների կողմից իրականացված ծրագրային ծախսեր

1,320,460 Ծառայությունների մատուցման ծախսեր

ԸՆԴԱՄԵՆԸ՝

328,778,589

Անկախ արդիտորի եզրակացություն

Grant Thornton CJSC
Yerevan Plaza Business Center
9 Grigor Lusavorich Street
Yerevan 0015
Republic of Armenia
T +374 10 50 09 64/61

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ
Երևան Պլազա Բիզնես
Կենտրոն
ՀՀ, ք. Երևան 0015
Գրիգոր Լուսավորչի 9

«Թրանսպարենսի Ինքերնեշլի հավակրտագրին կենտրոն» ՀԿ-ի
Շտաբային օժտովին

Հեռ.՝ +374 10 50 09 64/61

Կարծիք

Մենք արդիտոր ենք ենթարկել «Թրանսպարենսի Ինքերնեշլի հավակրտագրին կենտրոն» ՀԿ-ի (Կազմակերպություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ակտիվացված տարվա գործունեության մասին հաշվետվությունը, զրոս ակտիվներում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման էական ճշգրտականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով՝ կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Կազմակերպության՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ակտիվացված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՄ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Մենք արդիտոր անցկացրել ենք արդիտոր միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՄ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Արդիտորի պարտախանարությունը [համախմբված] ֆինանսական հաշվետվությունների արդիտորի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Կազմակերպությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից իրավաբանական «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնադրի» (ՀՀՄՄ կանոնադրի) և էթիկայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր արդիտոր նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում, և կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ Նշված պահանջների և ՀՀՄՄ կանոնադրի համաձայն: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել քաղաքացիական համապատասխան արդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Այլ տեղեկատվություն

Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Այլ տեղեկատվությունը բաղկացած է Կազմակերպության՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ակտիվացված տարվա համար տարեկան հաշվետվության մեջ ներկայացված տեղեկատվությունից, սակայն չի ներառում ֆինանսական հաշվետվությունները և դրանց վերաբերյալ արդիտորական եզրակացությունը: Անկախվում է, որ տարեկան հաշվետվությունը մեզ հասանելի կլինի տեղեկատվության եզրակացության ամսաթվից հետո:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր կարծիքը չի տարածվում այլ տեղեկատվության վրա, և մենք դրանց վերաբերյալ որևէ մեկ հավաստիացման եզրակացություն չենք արտահայտելու:

Ֆինանսական հաշվետվությունների արդիտորի հետ կապված մեր պարտավորությունն է ծանոթանալ վերը նշված այլ տեղեկատվությանը, երբ այն հասանելի լինի մեզ՝ որոշելու համար, թե արդյոք առկա են էական անհամապատասխանություններ այլ տեղեկատվության և ֆինանսական հաշվետվությունների կամ արդիտորի ընթացքում ձեռք բերված մեր գիտելիքների միջև, կամ արդյոք այլ տեղեկատվությունը պարունակում է այլ էական խեղաթյուրումներ:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՄ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարոյություն կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Կազմակերպության՝ անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Կազմակերպությունը լուծարելու կամ Կազմակերպության գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չկարգվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձից պատասխանատու են Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Արդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների արդիտորի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարոյություն կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող արդիտորական եզրակացության: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մասնագիտական հավաստիացում է, քան այն չի նրաշնչալիցում, երբ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված արդիտոր միջոց կիրառելի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարոյություն կամ սխալի ստորաբաժնի և համարվում են էական, երբ խեղաթյուրումը կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազմի օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների իման վրա կայացվող տեսնական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած արդիտոր ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածանքություն: Ի յուրում՝

- Հասկանալով և գնահատելով ենք խարոյություն կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք արդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում արդիտորական ապացույցներ, որոնք քաղաքացիական համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարոյություն պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրման չիտարանքներն ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չիտարանքներն ռիսկը, քանի որ խարոյությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զերծարարություն, միտամազվոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում պատկերացում արդիտորի վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան արդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղի լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խնամախոսությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղի լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված արդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Կազմակերպության անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ

առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է արդիտորի եզրակացությունում ուղղորդություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են միևնույն մեր եզրակացության ամսաթվից ձեռք բերված արդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Ընկերությանը դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:

- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հարցրակցում ենք արդիտոր առաջարկների պահանջարկի ճշմարտացի և ժամկետների, ինչպես նաև արդիտոր ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներհանրապետական հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Ալմինն Հուլիանիայան
«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ի ղեկավար
9 ապրիլի, 2025թ.

Էմիլ Կասիլյան, FCCA
Մուտագրանքի պատասխանատու

Handwritten signature

ԹՐԱՆՍՓԱՐԵՆՍԻ ԻՆԹԵՐՆԵՇՆԼ

հակապոռուպիոն կենտրոն

www.transparency.am

www.facebook.com/TIArmenia

[@TI_Armenia](https://twitter.com/TI_Armenia)

[\(+374 10\) 569589, 569689](tel:+37410569589)

info@transparency.am